

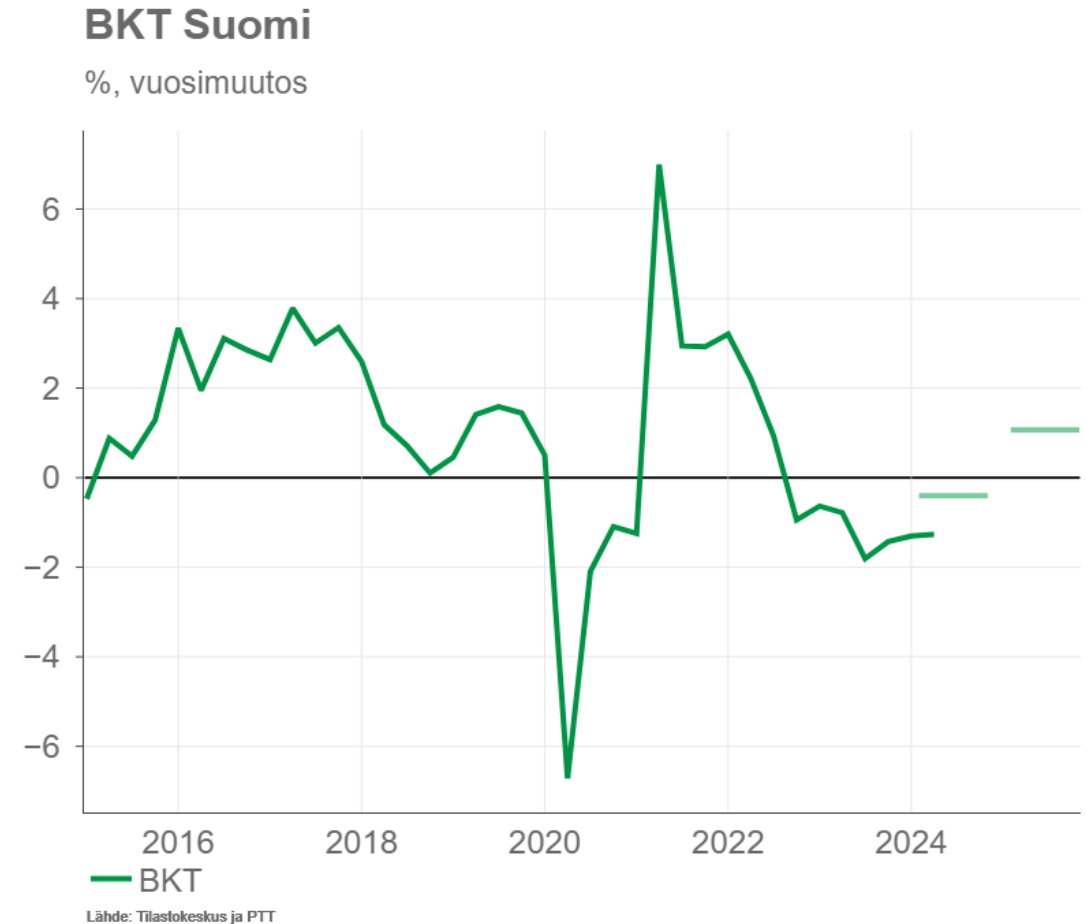
Valtion talousarvio 2025

[15.10.2024]

Markus Lahtinen

BKT supistuu 0,4 % tänä vuonna ja kasvaa 1,1 % ensi vuonna

- Suomen talous on lähdössä kasvuun, mutta myönteinen kehitys ei ole itsestään selvä.
- Geopoliittiset riskit ovat suuria ja talouden kasvuajurien, kuten viennin ja yksityisen kulutuksen, tiellä on hidasteita. Korkojen lasku ei yksinään takaa myönteistä kehitystä.
- Saksan talouden alakulo on rasittanut Suomen vientiä jo pidemmän aikaa.
- Kiinalla väärä talousstrategia ja Yhdysvalloissa politiikka uhkaa taloutta.
- Ennusteessa teknisenä oletuksena ettei Ukrainan rintamatilanteessa tapahdu merkittäviä muutoksia

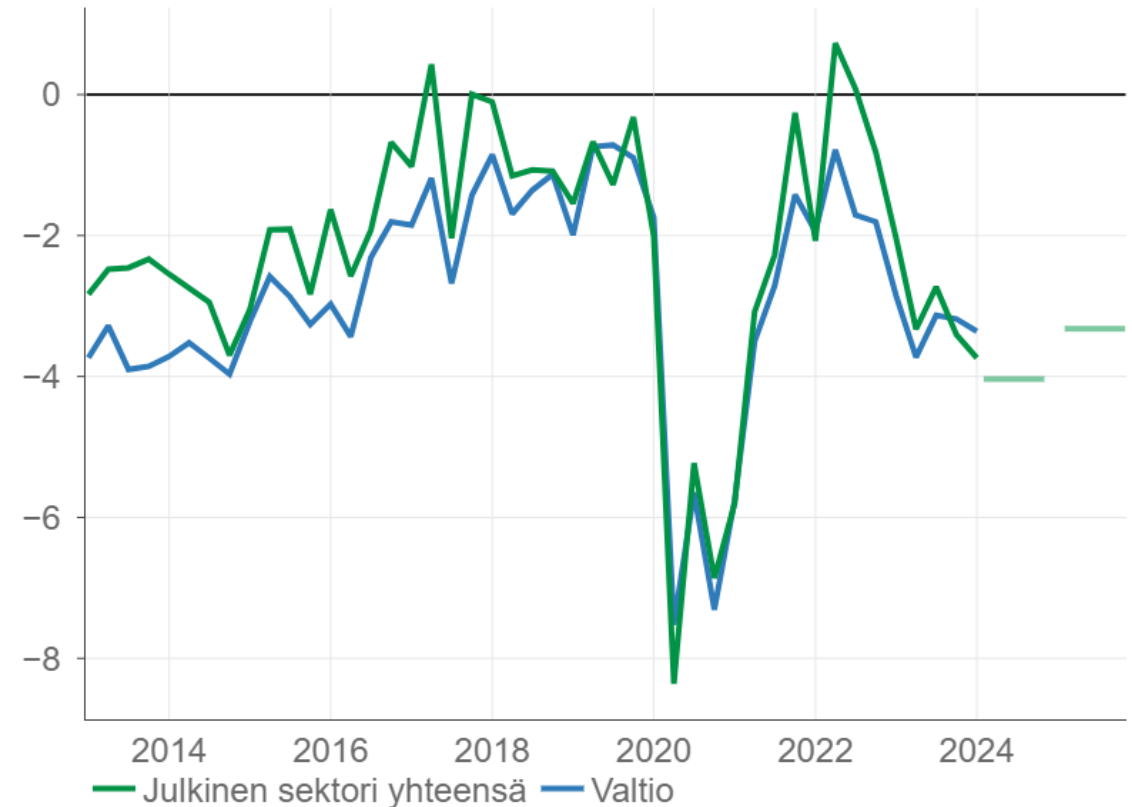

Julkinen talous kroonisesti alijäämäinen

- Julkinen talous on kroonisesti alijäämäinen – 4,0 % tänä vuonna ja 3,3 % ensi vuonna.
- Valtio puolisen prosenttia enemmän alijäämäinen.
- Sote- ja puolustusmenojen kasvu rasittavat julkista taloutta myös tulevina vuosina.
- Tilinpidon alijäämään tulevat mukaan vasta nyt hävittäjähankinnat ja Ukrainan aseavun korvaushankinnat.
- Merkittävät lisäpanostukset Ukrainan tukemiseen kasvattaisivat alijäämää ennusteeseen verrattuna.

Julkisen sektorin tasapaino

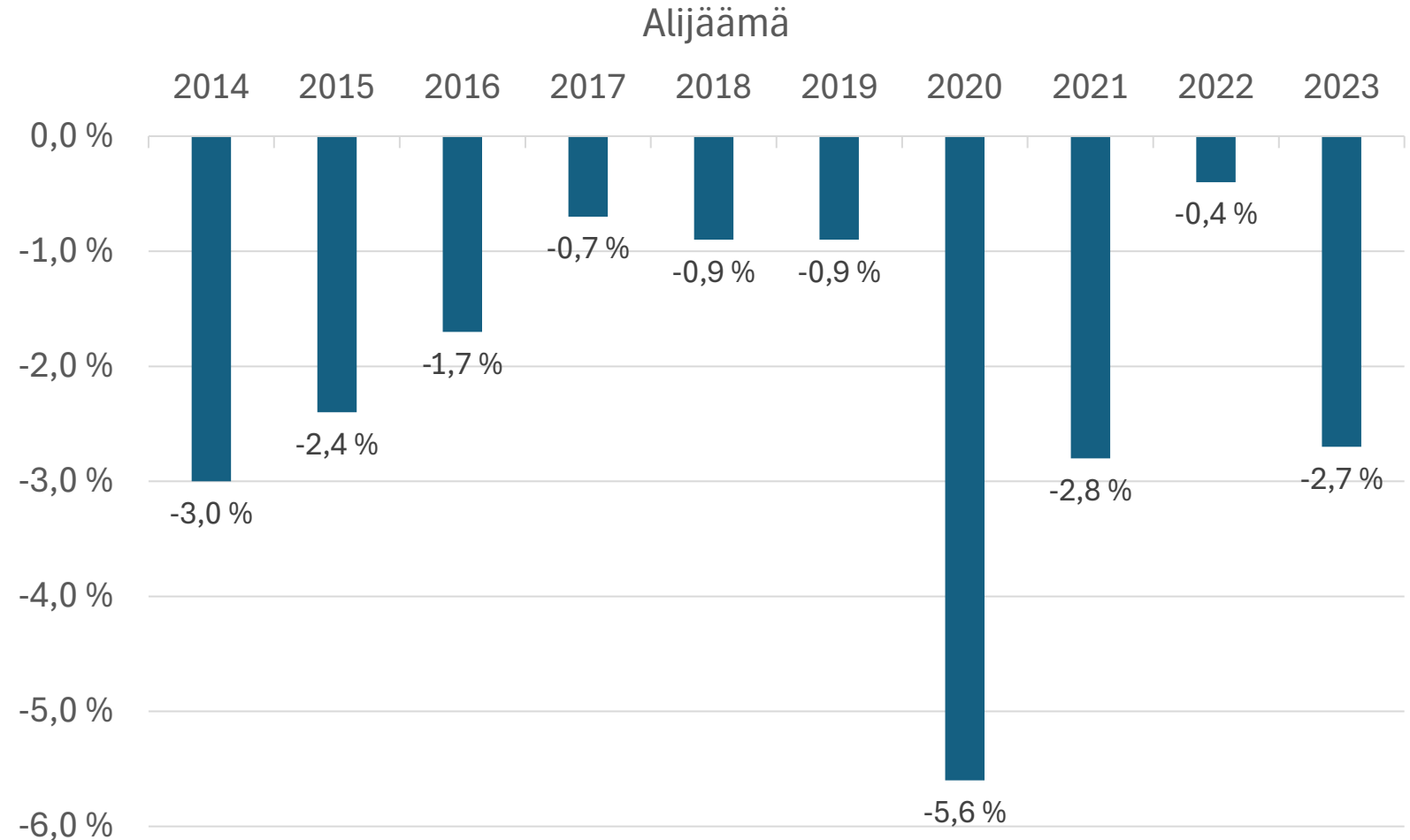
Nettoluotonanto, % suhteessa BKT:seen

Lähde: Tilastokeskus ja PTT

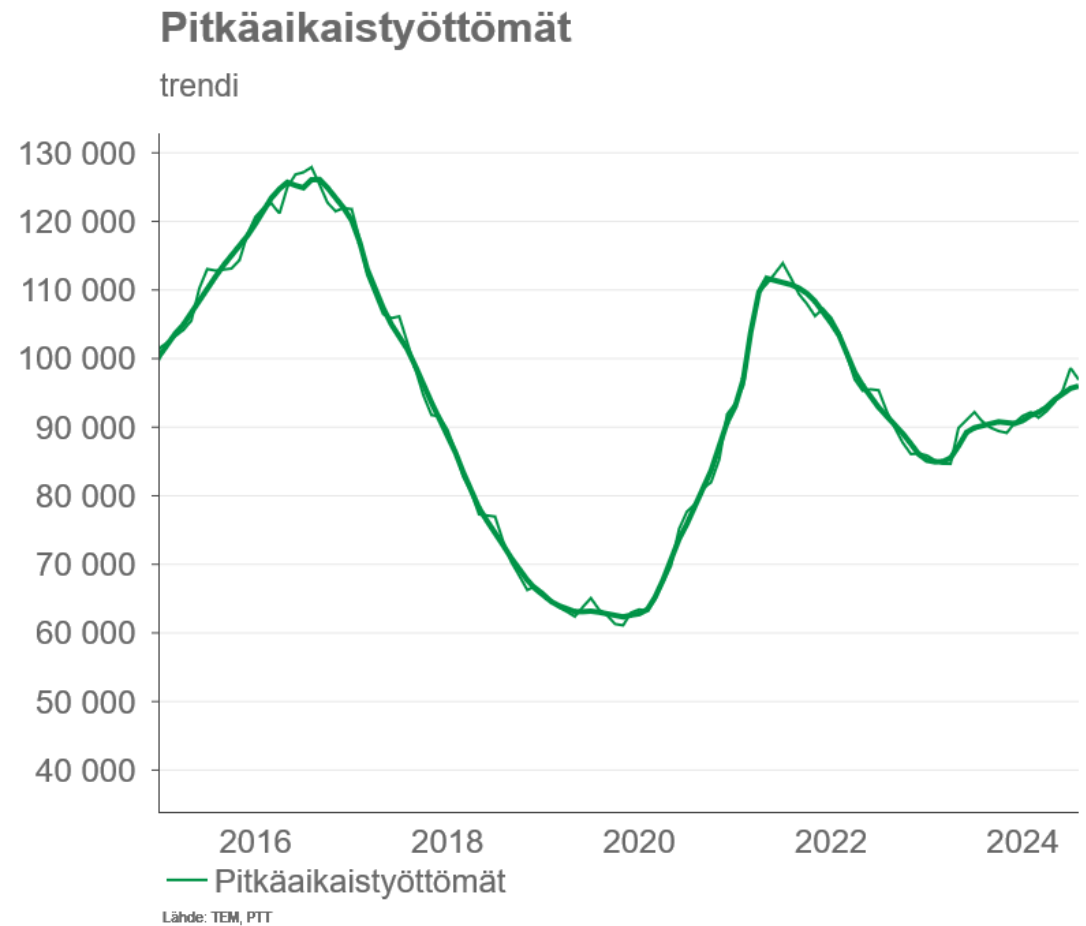
Julkisen talouden alijäämä

- Korkomaksut (n. 3,5 mrd euroa vuonna 2025) ongelma valtion budjetille, mutta eivät julkiselle taloudelle.
- Ilman pysyvästi nopeampaa talouskasvua julkista taloutta on nykyisessä toimintaympäristössä lähes mahdotonta saada tasapainoon.

Uhkana sopeutustoimien noidankehä

- Julkisen talouden uhkakuvat ovat vain pahentuneet turvallisuuspoliittisen tilanteen alati heikentyessä, sote-järjestelmän kriisiytyessä ja pitkäaikaistyöttömien määrän kasvaessa.
- Helposti päädytään päätöksiin, jotka pienentävät alajäämää vain väliaikaisesti, ja pahimmillaan kääntyvät tarkoitustaan vastaan pitkällä aikavälillä.
- Seuraavankin hallituksen pitää jatkaa sopeutusta.

Julkisen talouden sopeutustoimet ja EU

- Julkisen taloudenrajoite jatkossa komission määrittämä ”nettomenopolku”.
- Sopeutuksen tason määrittelyssä keskiössä potentiaalisen tuotannon ura, jota pienelle avoimelle kansataloudelle hyvin vaikea (mahdoton) luotettavasti ennustaa.
- Komission ensimmäistä(kin) uraa säädetty virkaneuvotteluissa, mutta jatkossa tarkoituksena olisi pitäytyä komission luvuissa. Tämä lisää satunnaisuutta fipoon.
- Hallituksella ei tarvetta lisäsopeutustoimiin suhteessa komission uraan kunhan mm. suhdanne elpyy (työvoiman kysyntä paranee) ja sote-alueiden omat säästöt toteutuvat.
- Olennaisinta kuitenkin huomata, että sopeutusura teknoraatinen komission määrittelemä ura, mikä lähtökohtaisesti sitoo hallitusta (ja 7-vuoden ura myös tulevia hallituksia).